

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve
 Egy évre . . . . . 10 frt.—kr.
 Fél évre . . . . . 5 — —
 Negyed évre . . . . . 3 — 50.
Egyes szám 5 kr.
 A lap szellemi részét illető minden közleményért, levelezésért, hirdetésért, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.
Előfizetési helyben
 TITKOSKAM: K. LAJOS és F. OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTABI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:
 Négy hasábos postai sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű és többször hirtetések alkalmánál a legolcsóbb ártól vételek fel. Bélyegdíj minden külön bejelölés nélkül 20 kr.
 „Nyitlár”-ben megjelenő közlemény minden postai sora 20 kr.
 Hirdetési felvételek a kiadóhivatalban, KUTABI I. könyvnyomdájában, valamint KUTABI-MAN H. könyv. iróházában is.
 Név nélkül vagy bérmentesen küldött hirdetések nem vésenek figyelembe.
 Kéziratok vissza nem adtnak.

Uj csodabogár.

(Az ipar-fináncz.)

Ha el jő az a hazaszerte nagyon rég várt idő, midőn a nemzet megszokta azt a szörnyű méltatlan eljárást, melyet a hatalom pálczájához göresös szívóssággal ragaszkodó Tisza-kormány a nemzet iránt oly nagyon régóta tanusit és eldobja magától minék ideje is — lesz egy szörnyű intézmény, mely mint élő, hirdetni fogja Tiszák emlékét, mely mindenkor tanuja lesz, hogy mennyire nem bizotta kormány abban a nemzetben, a melynek többsége (nem kérjük, miként előidézték — többsége?) annyi bízalommal vala irányokban, hogy évekig hagyta diktatóriként működni Tisza Kálmánt, a bihari pontok alkotóját és — hős meztagadját.

Ez a szörnyes intézmény a Bach-korszak örökségeként átal vett fináncz-testület.

Eddig ezek a dohány ellenőrzésre voltak hivatva, ma már fináncz van az iskolában, fináncz az iparosok fölött.

Ne tessék ám azt gondolni, hogy ez egy dologra vonatkozik. Külön ágakra, külön rendeltetéssel bíró urak, beavatkozónak a kormány rendelete alapján mindenbe s ha lesz oly vak merő (!), ki az egyedül üdvözítő kormány intézkedései ellen csak egy hangot mer ugyn szólni, hogy az a legmagasabb és legkégyelmesebb fülekre nem éppen ugy hat, mint az aeol-hárfa hangja, — hát akkor egyszerűen keresztet huz mindenre és azt mondja, hogy a kormány az, a mi a tizparancsolat közül az elsőben megírva vagyon.

A magyar iparosokra ma nagymértékben sérelmes törvényjavaslatban, melyet a kormány és fizetett uszályhordozói képzeltetetlen nagy hangon hirdetnek üdvőznek, van egy kényes szagu §, melyet lehetetlen megdöbbenve nem venni!

Ez a — 139. — § hangzik eképen: „Minden ipartestülethez az iparhatóság állandó hatósági biztost rendel ki. Az iparhatóság biztost örködik a felett, hogy a testület alapszabályai és a törvény határozatai értelmében működjenek. Ez ökből a hatósági biztos a testület előjárásába minden üléshez és a közgyűléshez meghívandó; az üléseken bármikor megjelölhet s azokat a határozatokat, melyeket az alapszabályokkal, vagy a törvény nyel megegyeztetethetőnek nem tart, ellenezheti. Ily ellenzés esetében a határozat végre nem hajtható; a testület azonban határozatát a biztos ellenzésével együtt tovább eljárás végett az iparhatósághoz terjesztheti.”

Hát itt van lefektetve annak az uj csodabogárnak határtalan, kény és kedyszerinti köríthető hatásköre, melynek neve: ipar-fináncz, a mely intézmény a Schul-fináncz mintájára van alakítva, — előzetesen persze a dohányos finánczokra s más effélékre és figyelemmel levőn.

Boldog Isten! Hova jutottunk? Hát oly hitvány népnek tartja már a magyart saját kormány, hogy kémekeket küld rá, a kik ellenőrzik még a gondolatát, vagy álmait is! Hát a magyar iparosokat annyiba tekint a kormány, mint valami megbizhatatlan s a francia forradalombeli nadrgatlanokat, vagy a mexikói önkéntesekhez hasonlítható tömeget? És rendel fölébe egy teljhatalmu finánczot abból a czéliből, hogy leasse el és tiltakozzék az iparosoknak saját sorsát javítani akaró vágyai ellen is?

Quo usque tandem? Meddig még? Azt értették, vagy legalább szerették megérteni, hogy a kormány az iskolafinánczozal mit akar? Szerették ápolni egy mellék-gondolatot, hogy ez a haza eshetőleg javára is szolgálhatna talán némi tekintetben, de hogy az

ipar-fináncz intézménye nem czéloz egyébre, mint az iparosok megfékezésére arra nézve, ha esetleg be nem szegődne a Fejblintó Bálintok közzé, kik nem ismernek egyebet — Tisza nagy hatalmánál.

Nincs vége a panaszoknak, a melyek az uj ipartörvény ellen a legilletékesebb — az iparos körökben — felmerülnek. Igazságok van, Létők van kockára téve. Nekik van első sorban — nem joguk, hanem kötelességük tiltakozni azok sérelmes volta iránt, a melyek a javaslatban lefektetve vannak azon czim alatt, hogy itt az ország java czéloztatik.

E lap hasábjain közölve lettek azon tiltakozások, melyeket az iparos testületek emeltek hazaszerte Kemény Gábor legutóbbi bölcsgombái iránt!

Sőt Debreczen város iparosai is megkezdtek a tiltakozást, mint alapos szakértők. Résztvettek küldöttségileg azon fővárosi gyűlésben, melyet a törvény elleni tiltakozás czéljából az a Ráth Károly hívott össze, ki bár habarék párti, mégis tiltakozni és tiltakoztatni kíván e kézzelfogható kortes törvényjavaslat ellenében, melynek egyéb czélja nincs, mint szeliemileg és anyagilag lenyűgözni az iparosokat és esetleg nyerni a jövő választásra néhány iparos-szavazatot, a mi pedig ezután nem is kétséges — hogy elveszett.

Még egy szavunk van. És ez már helyi érdekű. Debreczen város iparosai egyelőre tiltakoznak a javaslat ellen, mert részt vettek képviselőikkel azon gyűlésben, melynek czélja elvetetni a kormány javaslatát.

De ez még nem elég! Tiltakozni kell tovább, tiltakozni az egész haza közérzetével egyetemben, nyilvánosan, mint ezt tette — igen helyesen — a sérelmes közjegyzői javaslat ellenében a helybeli ügyvédi kamara is.

Nincs kétség, hogy ez megtörténik! Addig pedig felhívjuk városunk iparosainak figyelmét a többi sérelmes § közt a 139-ikra.

Az uj csodabogár vezetése és követése csak Tisza és társainak való.

Országgyűlés. A főrendiház ülése febr. 19-én. A főrendiházban a költségvetés tárgyalása, a főrendek nagy számának jelenlétében nyitott meg. A padok majdnem telve. Az ellenzék színtelny jelentékeny számban van jelen, mint a kormánypárt. A bibornokok padjában a herczegprímás és a kalocsai érsek ülnek. A miniszterek majdnem mindnyájan jelen vannak. A főispánok a kormány által köriarítalag meghívatottak, s közülök alig hiányzik egy is. A hangulat élénk s a mennyire a beszédek kísért felkiáltásokból ítelhetni, az ellenzék van túlsúlyban. Az ellenzék álláspontját tartalmas beszédben gróf Zichy Nándor fejté ki. Gr. Zichy Nándor beszéde általános részében az ország helyzetét festé, különösen kiemelve a földbirtokos osztály pusztulását. „Mi azt akarjuk — ugymond — hogy Magyarország ne az idegeneké legyen, hanem a magyaré. Azt akarjuk, hogy a magyar birtoka ne sajátítottassék ki az idegenek által.” A ház zajos, hosszas éljenzéssel fogadta e szavakat. Beszéde végén a gróf különösen két momentumot emelt ki. Az államférfiu előrelátás hiányát konstatalja a két eljárásban, melyet a kormány a polgári házasság ügyében és Horvátországgal szemben követett. Befejező szavaiban a gróf kijelenté a maga nevében s barátait is arra kérte, hogy a költségvetést, mindazok daczára, a miket elmondott, ezuttal fogadják el. Nem tartja ugyanis a főrendiház hivatásával megegyeztetethetőnek, hogy most, midőn a kormány a képviselőházban még többsége van, s midőn a választások előtt állunk: a főrendiház visszautasítsa a költségvetést. A nemzet a választások alkalmával a kormány állása felett dönteni fog. De abban, hogy szóló a költségvetést elfogadják, nem akarja a kormány iránti bizalmat láttatni; ő a kormány iránt nem viseltetik bizalommal. A beszéd s az ülésen jelen volt főrendek nagy száma világos s határozott tanujele annak, hogy a főrendiházi ellenzék szervezve van, s határozott programmal lép az akcióba. Az ülés végén felszólat Tisza miniszterelnök, polemizálva főkép gróf Zichy Nándorral. A tárgyalás holnap d. e. 10 órakor folytattni fog.

„Az orsz. gy. antisemita pártkörből” közlés végett vettük a következő felhívást: Minél inkább közeledik az általános képviselő-választások ideje, annál sürűbben jelentkeznek az antisemita pártkörnél az egyes választókerületek, a melyek antisemita jelöltet kérnek, s az alkalmas hivatott férfiak, akik vagy egy bizonyos, általuk kijelölt kerületben, vagy pedig általában jelöltül jelentkeznek. Mivel az országos antisemita pártszervezetnek, mint uj pártnak, az egyes kerületekben és megyékben formaszertint szervezete eddig még nincsen, az országgyűlési antisemita pártkör végrehajtó bizottsága a jelölteknek egy az illető kerületek antisemita választóihoz intézett nyílt levelet bocsát rendelkezésére, a melyben az illetők, mint az antisemita pártszervezet (koalíció) jelöltjei az antimita választóknak különbeni politikai pártkülönbség nélkül való felkarolásra ajánlatotnak, s a mely nyílt levél kapcsolatban az antisemita párt ismeretes programpontjaival, kinyomtatva a választók között terjesztetik. Ezen uton az antisemita képviselőjelöltek, minden formaszertint pártszervezet nélkül is közvetlen érintkezésbe s összeköttetésbe léphetnek az egyes kerületek választóközönségével a mely tudvalevőleg az egész országban politikai pártkülönbség nélkül antisemita érzelmű. Az országos antisemita pártjelöltek csakis azon jelöltek lesznek tekinthetők és tekintendők, a kik a párt központi végrehajtó bizottsága által részükre kiállított ilyen ajánló nyílt levelet mutathatnak fel; illetőleg azon jelöltek, kiket a választókerületek a központonál, mint nyílt antisemita párti képviselőjelölteket jelentenek be.

— Az olasz király ellenséges merénylet. A király éjjel elutazott San Rossoreből. A hatóságok ugy rendezték a biztonsági szolgálatot, hogy minden kilométernyire egy csendőr állított ki ór gyanant. Varicchio csendőr Montaltól nyolcz kilométernyire foglalt állást. Éjfél után 3 órakor robogott ara a futamozdony. Tiz perczcel később hallotta a csendőr, hogy közelit a király vonata s ugyane pillanatban négy sötét alak bukkant fel előtte. „Megállj, ki vagy” kiáltá a csendőr, s mivel választ nem kapott, revolverrel a kezében elébük futott. Alig lehetett 30 lépésnyire, az ismeretlenek háromszor rálöttek; az egyik golyó keresztül lyukasztotta a csendőr kalapját. Varicchio szintén lőtt s üldözni kezdte a menekülőket, a kiknek egyike Varicchio melének löporral telt palackot vetett, a melyen égő kanóc csungott. Varicchio lehajlott, hogy a kanócot kiszakítsa, ezalatt a merénylők eltűntek. Genala miniszter, Mordini interpellatioja folytán a kamarában a főtebbit módon adta elő az esetet s hozzátette, hogy az ördjratok a közeli erdőben egy verbe áztatott zsebkendőt találtak. A löporos palackot a csendőrök a sinekről eltávolították. Sajnos, de tény, hogy ez esetben a király ellen tervezett merénylet. A vizsgálat megindított s a bünökös remélhetőleg kézrekerülnek. — Mordini kijelenté, hogy a miniszter választás tudomásul veszi s egyuttal abbéli meggyőződésének adott kifejezést, hogy a merénylet hirt egész Olaszországot iszonyattal és undorral fogja eltölteni.

A lapok kétségbe vonják, hogy a merényletet a vonat ellen akarták volna intézni, melyen a király utazott. Eddig seank sem fogtak el. A palack tartalma még ismeretlen. Számos üdvözölő távirat érkezett ugy Olaszországból, a kultúrdról a Quirinálba; fejedelmektől még nem érkezett távirat. Hétfőn reggel a Quirinálban több diploma jelent meg tudakozódás végett. A pápa az eset fölött már tegnap tudatta méltatlankodását a király lelkézzével. A „Fanfulla” aláírást nyitott a csendőr számára veendő ajándékra. A kamara ülésében Genala miniszter közölte a cornetoi esetről az ismert részleteket, megjegyezvén, hogy a kormány a legerélyesebb nyomozást indította meg, hogy kitudódjék, vajjon merénylet tervezetté, mint velük. Minghetti kívánságára kijelenté a miniszter, hogy az esetre vonatkozólag tudomására jutandó részleteket haladéktalanul közölni fogja a kamarával. — A hírlapok a cornetoi esetről nem közölnek újabb részleteket és az esetet jelentéktelennek tartják.

— Horvátügyek. Hirt jár, hogy Stankovics Daniló kinevezetése bellügyi osztályfőnökké már berégett dolog. Stankovics 1877. márcz. havában a hatszemélyes táblához osztattott be, majd nemokará a legfelsőbb bírósághoz véglegesen kinevezetvén, annak már is legkitűnőbb tagjaként működött. Stankovics kinevezetését rokonszivesen fogadták, mert nem tartozik semmiféle párthoz, de a parlamenti működésre kifünő szónoki tehetsége hivatottá teszi. A lefolyt év vége felé az adók Horvátországban oly gyöngén folytak be, hogy

január havában 283,000 frtnyi előleget kellett kérni Budapest ellen a horvátországi autonóm kiadások fedezésére. (Eelőleg és czimer leverés, hogy illik ez össze? Szerk.)

Az uj ipartörvény.

V. Felhívás!

Tisztelt iparos polgártársak!

Megdöbbenéssel olvastuk az ipar- és keresk. miniszter ur által már benyújtott uj ipartörvényjavaslatot; mert azon törvényjavaslat, melynek megalkotásáért éveken át, — de sőt több mint egy évtizeden át küzdöttünk, fáradtunk s áldoztunk pénz és időt, s melytől vártuk szomorú sorsunknak enyhítését, vártuk az ipar és közgazdasági ügyek felvirágzását, vártuk érdemeink méltánylását, melyet a közgazdaság és ipar terén felmutatott s faradságot nem ismerő hangya szorgalmunkkal kiérdemeltünk; — nemcsak érdekeinket sérti, hanem existenciánkat is alapiban megrontja, s eszméinknek diadalra jutását hosszú időre lehetetlenné teszi.

Midőn arról van szó, hogy a kézmű iparos osztály jövő életexistenciája uj törvény által biztosítottassék, mely megvívja őt a korlátlan szabad iparnak reá nézve káros túlszárnyaltasaitól, melyek az eddigi visszaélések szabad gyakorlása mellett a kézműiparosokat tönkretették — s a belőlök származó szedelegési áramlattal jövő holdogulhatásának alapját, ugy anyagilag mint erkölcsileg is aláasták; — kötelességünk vélnk teljesíteni akkor, midőn meggyőződésünk sugallatát követve, Magyarország ország összes ipartestületeit felhívjuk egyrészt arra, hogy az előttük fekvő káros s az iparosok czéljával homlok egyenest ellenkező törvényjavaslatat szemben állást foglalni, mint másrészt arról, hogy az 1873. évbén a 2-ik iparos congressus által kidolgozott és bemellékelt határozatainak azon fontos és égető §-ai, melyek az uj törvényjavaslatban figyelmen kívül hagytattak, minők:

1. A Qualificatio.
2. A kényszerársulás.
3. A vásáruj rendezése.
4. A fegyencz ipar által cultiválható iparágak meghatározása.
5. Az iparos ifjusági egyletek rendszerezése.
6. A házalási ügy szabályozása.
7. Az állami szükségleteknek a hazai ipar által leendő fedezetése, az ujabb törvényjavaslat keretében leendő beillesztésének keresztülviteléhez segítséget nyujtani sziveskedjenek.

Ha ezen pontokhoz hozzájárulnak tisztelt iparos polgártársak, — tegyék tanácskozásuk tárgyává ezen felhívást, a melynek egy nagyobb szabasu tárgyalását egy 3-ik congressus által vélnék bővebben kifejtetni, s egy ujabb ellenjavaslat alakjában az országgyűlés elé be-terjesztetni; törekedjenek oda hatni, hogy azt képviselőik is alapiban megértvén, — az országgyűlésen politikai pártkülönbség nélkül érvényre juttassák.

Becses válaszukat, tanácskozásai eredményét s véleményüket az ügy fontossága és sürögésére való tekintetből minél előbb elvárván, annak hírlapi uton való közütdomására leendő hozatását kérjük.

Kelt Veszprémben, 1884-ik évi február hó 11-én.

A vesztéri összes iparosság nevében:

Horváth Dezső Balogh Károly
 az iparoskör jejező. az iparoskör elnöke.
Szilágyi Mihály és Benkó Istvan
 biztosiági tagok.

VI.

Az egri iparosok gyűlése.

Az ipartörvény ügyében Eger városában f. hó 17-én az iparosok Gyubek Lajos elnöke alatt nagygyűlést tartottak. Szederkényi Nándor orsz. képviselő meghívására megjelenvén, behatón ismertette az ipartörvény főbb pontjait. A nagygyűlés zajos és beható tanácskozás után a következő határozatot hozta: A beadott törvény főbb pontja az országos iparos kongresszus határozataival ellentétben állván, az iparos községnek e felletti illetékes véleményes nyilvanításra végett a harmadik iparoskongresszus összehívását sürgeti. Tekintve, hogy az országgyűlési bizottság néhány nap mulva már a törvény tárgyalásához fog, — irat intéztetik az összes egervárosi iparosság nevében az országgyűléshez, hogy a törvényjavaslat tárgyalását úgy túsze ki, hogy Magyarország iparosai s az iparkongresszus véleménynyilvanítására kellő idő legyen.

A jószágértartás rendszeresítése.

A jószágértartás rendszeresítése egyik leglényegesebb feladata a gazdának; különösen hazai viszonyaink között, ahol a talajok nagyrésze már-már a végkimerüléshez áll közel; melyek tehát a jószágértartás mellékterményét t. i. a trágyát oly annyira igénylik. Ezen ki-merülésnek — mint egyik főokát — az egyoldalu szentermelést s az állattartás elhanyagolását kell tekintetünk.

Mert, ha széttekintünk gazdaságainkban, azon eredményre jutunk, hogy azokban sem a végzendő munka mennyisége és az igás állat állomány, sem a birtok területe és a haszonjószág mennyisége között a helyes arányt és összhangzatot nem találjuk fel.

De nemcsak a talajerő fenntartása utal bennünket a jószágértartás emelésére, hanem reánk parancsolja azt azon körülmény is, hogy a gabbanemlék árának folytonos csökkenése mellett, a busárok mindinkább emelkednek. — De, ha behatóbb megfigyeléseket teszünk, azt találjuk, hogy a szentermelések nem sikerülése nem mindenkor a (tápanyag hiányában) trágya hiányában és az időjárás visszasságaiban találja meg alap okát, hanem igen sokszor az, a talaj hiányos is teljeteles miveltésében keresendő s található fel.

Midőn a jószágértartás szükségességét ezen nyomok okok által vélem indokolva lenni, nem akarom azt mondani, hogy ismét a másik szélsőségre essünk, t. i. hogy egy oldalu állattenyésztő mezőgazdasági üzletvitelt folytassunk. Mert mi szentermelésre vagyunk utalva s az állattartás csak addig fokozható, meddig azt a szentermelés biztosítottasága megengedi.

Azon kérdésre, hogy mily válfajú haszon és igás állatokat tartunk, a felelet igen egyszerű; nevezetesen: van nekünk páratlan kitar-ty, viszonyaink s éghajlatunknak kitűnően megfelelő állatválfajunk, tenyésztjük ezt, ad-duk meg neki a magától s bizonyára nem fo-nyok csatlakozni várakozásunkban s az nem kevésbé fogja meghálálni fáradságunkat, mint bármely nyugati fajta; mindig általános viszonyainkat tartván szemelőtt.

Az előrebocsátottakból nyilván kitűnik a jószágértartás fontossága hazai viszonyaink kö-zött. Különösen nagyfontosságot kell tulajdoni-taunak az igásjószágok mint a mezei gazda-ság egyik leglényegesebb elemének. Ezért lát-duk az igás jószág rendszeresítését.

Az igásérő szükséglet meghatározásának két módja van. Az egyik általános, a másik különleges meghatározási módnak nevezhető.

1) Az általános, vagy empiricus meghatározásánál az igás állat szükségletnek, bizo-nyos normálékok vétetnek alapul, melyek nagy-on általánosnak s csak megközelítő helyessé-gegel alkalmazhatók. Ezek pedig a következők: Egy erős igás lovat kapások nagyméren miveltésénél, belterjes üzletmód mellett, kötött ta-lajon 10—40, laza talajon 16—18 holdra; kö-zépbelterjes üzletmód mellett, kötött talajon 16—20, laza talajon 22—24 holdra; külterjes üzletmód mellett pedig, ahol természetes lege-lők és rétek vannak — kötött talajon 20—24, lazán 30—34 holdra számíthatunk. Nagyon ter-mészetes: hogy ezen adatok a viszonyok és körülmények szerint nagyon eltérők s csakis általános támpontokul szolgálhatnak.

2) Az igásérő szükségletnek különleges meghatározása az előbbinél sokkal pontosabb és határozottabb eredményekre vezet; mivel itt az igásérő mennyiségét befolyásoló ténye-zők képezik a megfigyelés tárgyát; s ezek:

az évszakonként végzendő munka mennyisége; a naponkénti munkaidő tartama, a munkana-poknak évszakokra való elosztása és az évsza-kok tartama. Ezekhez járulván még az igás-állatok átlagos munkaképessége, melyre nézve bizonyos megközelítő adatok állnak rendelke-zésünkre, melyek bármely mezőgazdaságban feltalálhatók.

Ezen adatok után könnyű számítás, mely-nek alapját a vetésforgás képezi, mert nem kell egyebet tenni, mint a vetésforgásban fog-lalt növényeket egyenként kimutatásba venni s az esedékes munkák végzésére szükséges munkanapok számát egy kettes lófogatra ki-számítani. Vagyis úgy kell tekintetünk a dol-got, mintha egy kettes lófogattal akarók el-vegezni az egész forgóban előforduló összes munkákat. Ha ezt tettük, az összes munkana-pokat elosztjuk az évszakokra, keressük az évszaki munkanapok átlagát s ezt osztván az évszakonként munkával tényleg eltöltött na-pok számával, megkapjuk, hogy a birtok hány kettes lófogatot igényel a jelölt munkák elvég-zésére.

Szolgáljon például a következő vetésfor-gással berendezett birtok:

- 1. év: fel here, fel ugar * a 210 m.
2. " Repce.
3. " Őszi-buza.
4. " Tengeri.
5. " Árpa.
6. " Zabosbukkony, fél*, a 150 m.
7. " Őszi buza.
8. " Árpa herével.
9. " Here.

Az egyes táblák területe 150 hold, vagyis az összterület 1350 hold.

Igás szükséglet kimutatása.

I. Fél here, fél ugar * 150 h. (A kaszálás kézzel történik. A 210 m. trágya.)

Tavaszi boronálás. — 15 mun-kanap. — 15 kettős lófogat, tavaszra. — Összesen: 15.

Hordás. — 50 m-n. — 50 lóf. nyarra. — Ő. 50.

Ugarszántás. — 214 m-n. — 214 lóf. őszre. — Ő. 214.

Trágyázás. — 1050 m-n. — 1050 k. lóf. télre. — Ő. 1050.

Keverőszántás. — 159 m-n. — 150 k. lóf. ő. — Ő. 150.

Vetőszántás. — 150 m-n. — 150 k. lóf. ő. — Ő. 150.

II. Őszi repce 150 h. — (Az aratás kézzel történik.)

Vetés. — 19 m-n. — Ő. 19.

Boronálás. — 15 m-n. — Ő. 15.

Hordás. — 75 m-n. — 75 k. lóf. ny. — Ő. 75.

Cséplés. — 30 m-n. — 30 k. lóf. ny. — Ő. 30.

Szállítás. — 30 m-n. — 30 k. lóf. ny. — Ő. 30.

III. Őszi buza 150 h.

Tarló-törés. — 150 m-n. — 150 kr. lóf. ny. — Ő. 150.

Porhanyítás. — 38 m-n. — 38 k. lóf. ő. — Ő. 38.

Vetőszántás. — 150 m-n. — 150 k. lóf. ő. — Ő. 150.

Boronálás. — 19 m-n. — 19 k. lóf. ő. — Ő. 19.

Sorosvetés. — 19 m-n. — 19 k. lóf. ő. — Ő. 19.

Tavaszi boronálás. — 19 m-n. — 19 k. lóf. ő. — Ő. 19.

Aratás. — 15 m-n. — 15 k. lóf. ny. — Ő. 15.

Hordás. — 75 m-n. — 75 k. lóf. ny. — Ő. 75.

Cséplés. — 30 m-n. — 30 k. lóf. ny. — Ő. 30.

Szállítás. — 45 m-n. — 23 k. lóf. ny. — Ő. 45.

IV. Tengeri. 150 h. (Egy soru lókapával.)

Tarló törés. 150 m-n. — 150 ő. — Ő. 150.

Porhanyítás. 38 m-n. — 38 tav. — Ő. 38.

Vetés. 19 m-n. — 19 tav. — Ő. 19.

Kapálás. Első. 50 m-n. — 50 tav. — Ő. 50.

Kapálás. Második. 22 m-n. — 22 tav. — Ő. 22.

Töltőgetés. Első. 50 m-n. — 50 ny. — Ő. 50.

Töltőgetés. Második. 50 m-n. — 50 ny. — Ő. 50.

Hordás. 260 m-n. — 260 ő. — Ő. 260.

Szállítás. 45 m-n. — 45 tav. — Ő. 45.

V. Árpa. — 150 h.

Őszi szántás. 150 m-n. — 150 ő. — Ő. 150.

Porhanyítás. 38 m-n. — 38 tav. — Ő. 38.

Vetés. 19 m-n. — 19 tav. — Ő. 19.

Boronálás. 19 m-n. — 19 tav. — Ő. 19.

Aratás. 15 m-n. — 15 ny. — Ő. 15.

Hordás. 75 m-n. — 75 ny. — Ő. 75.

Cséplés. 30 m-n. — 30 ny. — Ő. 30.

Szállítás. 40 m-n. — 20 ny. — 20 ő. — Ő. 40.

VI. Zabosbukkony 1/2 *. — 150 h. — (A 150 m. trágya, a kaszálás kézzel végez-tekik.)

1. Tarló-törés. 150 m-n. — Ő. 150.

2. Trágyázás. 750 m-n. — Ő. 750.

3. Porhanyítás. 38 m-n. — Ő. 38.

4. Vetőszántás. 150 m-n. — 150 k. lóf. tav. — Ő. 150.

Vetés. 19 m-n. — 19 k. lóf. tav. — Ő. 19.

Boronálás. 19 m-n. — 19 k. lóf. tav. — Ő. 19.

Hordás. 75 m-n. — 75 k. lóf. ny. — Ő. 75.

VII. Őszi buza.

Tarló-törés. 150 m-n. — 150 k. lóf. ny. — Ő. 150.

Porhanyítás. 38 m-n. — 38 k. lóf. ő. — Ő. 38.

Vetőszántás. 150 m-n. — 150 k. lóf. ő. — Ő. 150.

Boronálás. 19 m-n. — 19 k. lóf. ő. — Ő. 19.

Sorosvetés. 19 m-n. — 19 k. lóf. ő. — Ő. 19.

Tavaszi boronálás. 19 m-n. — 19 k. lóf. ő. — Ő. 19.

Aratás. 15 m-n. — 15 k. lóf. ny. — Ő. 15.

Hordás. 75 m-n. — 75 k. lóf. ny. — Ő. 75.

Cséplés. 30 m-n. — 30 k. lóf. ny. — Ő. 30.

Szállítás. 42 m-n. — 23 k. lóf. tav. — 22 k. lóf. ny. — Ő. 45.

VIII. Árpa herével.

Mélyítő szántás. 300 m-n. — 300 k. lóf. ő. — Ő. 300.

Porhanyító. 38 m-n. — 39 k. lóf. tav. — Ő. 19.

Vetés. 19 m-n. — 19 k. lóf. tav. — Ő. 19.

Boronálás. 19 m-n. — 19 k. lóf. tav. — Ő. 19.

Aratás. 15 m-n. — 15 k. lóf. ny. — Ő. 16.

Hordás. 75 m-n. — 75 k. lóf. ny. — Ő. 75.

Cséplés 30 m-n. — 30 k. lóf. ny. — Ő. 30.

Szállítás. 40 m-n. — 20 k. lóf. ny. — 20 k. lóf. ő. — Ő. 40.

IX. Here. (A kaszálás kézzel végeztetik.)

Tavaszi boronálás. 19 m-n. — 19 k. lóf. tav. — Ő. 19.

Hordás. 75 m-n. — 75 k. lóf. ny. — Ő. 75.

X. Vegyes munka: 6700 munka-nap; 2680 kettős lófogat tavaszszal, 1380 nyárral, 1760 őszszel, 880 telre.

XI. Takarmányozás: 2000 mun-kanap; 200 kettős lófogat tavaszszal, 1400 nyárra, 400 őszszel.

Összesen 14519 munkanap; kettős előfogat: 3616 tavaszra, 7081 nyárra, 4142 őszszel, 2680 telre.

A számítás alapjául csak a tavaszi, nyári és őszi munkanapok vétetnek a telet pedig kiejtik, mivel a milyen erővel a tavaszi, nyári és őszi munkák elvégezhetők, olyannal a telen előforduló munkákat is bátran el-lehet végezni. Az évszakonként munkával tényleg eltöltött napok száma a következőleg vehető fel: tavaszi időnyben 50—70 nap, a nyári időnyben 55—70 nap és az őszben 50—70 nap, vagyis a három évszakra ösze-sen 155—210 nap s átlag egy évszakra 70 nap. — Most keressük az évszakokra átlag eső s munkával eltöltendő napokat a kimuta-tás rovataiban; s itt azt találjuk, hogy a ta-vaszi munkaidényre 3616, a nyári munkaidőre 4081 és az őszi munkaidényre 4142 munkával eltöltendő nap esik; melyek összegét, t. i. a 11839-et, ha hárommal osztjuk, megkapjuk az évszakonként munkával eltöltendő napok átlagát, a mi annyit, mint 3946 nap. Az eddigi eredmény azt mutatja, hogy az egy évszakban átlag előforduló összes munkát egy nap alatt 3946 kettős lófogat végezni el. Azonban nekünk ezen munkamennyiséget nem egy nap alatt, hanem 70 nap alatt kell elvégeznünk; tehát azt (3946 : 70 =) 56 kettős lófogat fogja elvégezni a 70 munkanap alatt; mely viszonyok mellett 24 holdra esik egy kettős lófogat.

Ha ezen eredményt összehasonlítjuk az empiricus módnál alapul szolgáló normálékok-kal, azt találjuk, hogy ezen igásérő mennyi-ség igen belterjes üzletmódot tesz lehetővé.

Hogy ha már most ezen kettős lófoga-tok egyrészt, ökörfogatokkal akarjuk helyet-tesíteni, azt igen könnyen tehetjük, a követ-kező számadatok alapján: 4 lófogat = 6 ökörfogat, vagy egy ökör munkája = 0.7 ló mun-kája; vagy 6 ló munkája = 8 ökör munkája, azaz 1 ló munkája = 1.3—1.4 ökör munkája.

Az előadottak nyomán tehát az igásérő szükséglet mindig a viszonyoknak megfelelőleg igen könnyen meghatározható.

Debreczen, 1884. február 20.

Szabó János.

— Belföld. Szolnoki riadalom kellett a képv-nak hirt. Ágyulövésnek a-nak, hogy meg van szá-este ki volt világitva a világitási val. ke-mánypárt Tagányi Istvá-fel képviselőjelöltül. — Lési s zabadelyi ugv-átalanságban, mi-gadta az írói és művészi-latot —

— Külföld. — Be-Széchenyi Imre grófnál te-vigálmom Vilmos császár-vezetve a lakomához. V-fel utáni 1 órákor távozt-a császár és a kir. herce-zredek egyenruháját vis-rendjelekké díszítve. — nak tegnap reggelre kell-nie, s a mily nagy volt-táborkor élete miatt, m-most már valaki abban, érte fáradságos utja cze-l-mint Kairóhól jelentik. — kapott, mely szerint G-vánva a máhdt Kordov-el Szuakim környékéről-jelentenek, hogy a fölkel-szunkimi erődítések ellen-szavonulnak.

Helyi hírek.

* Egyetemes tanüg-yedet városunkban, a me-bálint püspök és Váll-urak elnökölték. A tárgy-sítés módosatairól foly-t-lai felügyelőktől, mit kel-sen jelen volt S z e r e m-Tóth Sámuel főjegyző-t a nár, Elek Lajos re-f. egyházbíró B e k e-Alos urak.

* Sembery István or-rosunkban időzvé, tegna-Csaky Gergely gazd. taná-birtok Debreczen sz. kir-megvételek ügyében. Is-ban óhajtanó lenne, misz-rab magyar földet legma-sárolhatná meg s vét-maga gyarapodék, de ed-nemes szíve s a köznyel-len buzgalma juttatott ki-háríthatlan viszonyok kö-z-nek, a potomáron val-ma már széltében foglak-ka — szükségesnek lát-vegyíteni a Sembergy-ügyet.

* Nemes szívek. An-lád számára tegnap az a-levő nyugtája szerint áta-s minden érkezett élelmis-kezett adomány — mit u-tegnapi lapunk zárta u-F e i s c h l Károly 2 frt-é s z i k s z a y József, Sz. E. urnó 1 frt, S p r i-Mindezen adományokat a-

reményét is! De a szép-szivűség sem javítja meg-sen el volt romolva. — Sokat tettem ez-lemondtam arról, hogy-gyámfiám becsületéért. — gyege vagyok, annyira-most is, hogy magamat is-büntetni tudnám! — Tudtam, oh tudt-nem felelhet el engem!-teljesen a multban elköve-és én zajgó lelkiem is tal-nyugpontra, a mikor övna-tom az ön nemes érzelm-e. Dénés, Dénés! miér-most ez asszony lelkébe-megromlott szívet; hogy-bogy álonság e nő mied — Csak egyet kére-huzódjék el annyira a vi-berek közt. legalább tudn-tartózkodjék és mit köve — De mikor úgy ir-tól! . . . Különben ha ön-keuui fogok. — Köszönöm! Láss-czélú bál lesz; igen örül-Azt hiszem, ott feltalálja-a legjobb alkalom kínálko-engesztelje őt. — Jó, elmegyek. — jobb alkalom kínálko-azt gondolva utána: hog-tokat és bemutatások be-telenségekben! — A szép asszony lá-gélni iratit közt; végre-akart. Gondtalanul odah-nes által átadott pár irat-öltözködni kezdett. Már-hogy mit tesz, mert lell-gondolatával meg eltele-zett iratok közül az egyi-megnézné, keblebe rejtve. (Folyt.)

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Künn a bus...

Künn a bus, kietlen erdőn Szél sívölt a száraz ágon, Egy bus ember áll magában S e jajt hallja vész szavában: Mit akarsz még e világon?

Haza tér és elmereng a Hűnyó kandalló-világom . . . És behállak ablakán a Szágtüdő vészak sirama: Mit akarsz még e világon?

Enfant perdu.

Ha összeírnam nevetek, Szegény öngyilkos gyermekek: Egy ezred telnék ki belőle . . . Mit siettek a temetőbe?

Ti elszántak, megálljatok! Kiknek halál még czélotok: A válságok sietve lépnek, Jók lesztek — ágyu-tölteléknek!

Keressd az asszonyt.

— Beszély. — Irta: Erdélyi Imre. (Folytatás.)

Miből állottak ezek, — az majd elbeszél-sünk folyamában fog kiviláglani. Annyi azon-ban áll, hogy a szép asszony nagyon számított Czobor Dénés hiszékeny s az okokat nem kutató lelkületére.

Az a szív, az az együgyű jó szív, beh nagy kárára is volt ennek a Dénés bácsinak! Ha néha — kivételesen — önállóan, erélylyel

lépett is fel és ellenmerészt mondani, leg-többször a körülmények, az emberek befolyá-solták és vakon hitt el mindent.

Egy szép őszi este Dénés bácsi szokott sétáját végezte a város egyik kevésbé látoga-tott kertjében, midőn egy gyászba öltözött nő megtört alakja omlott lábai elé.

— Bocsásson meg, nagyon sokat vétet-tem egykor ön ellen! — rebegé a nő, élénken ragadva meg Dénés bácsi kezét.

— De asszonyom! — mondja Dénés bá-csi szegyenkezve — vigyázzon, megtalálja va-laki látni. . . s ebben a kis városban hamar elterjed a rossz hír. Kérem . . . álljon fel!

— Nem, nem! itt az én helyem az ön lábainál, míg csak nem hallom ajkairól a meg-bocsátó szavakat.

— De édes istenem, hát mit bocsássak én meg önnek, hiszen nem is ismerem!

— Nézzen meg jobban, talán emlékezni fog még reám, — szólt a nő sűrű fátylót félrevetve.

Dénés bácsi szörnyűkődve ismer fel a nőben a szép özvegyet: Törtelti Veront. Az idő mit sem változtatott rajta, még mindig az a csábítóan szép daemon, göndör szőke fürtel-vei, piros ajkaival; csak szemsugarai kevésbé égetők s a hosszú selyem pillák alatt most egy könnyesebb rezeg, a szép alak pedig meg-törtnek látszik.

Dénés bácsi az első pillanatban azt gonda-tolta, hogy hátha ez mindcask tetetés, csak az ő elámitására van eljávtsva; de természetes jó szívével fogva csakhamar szemrehányást tett magának, hogy ilyent gondolhatott. . .

— Ön . . . ön lenne az asszonyom? . . . Az lehetetlen, káprázik a szemem . . . ön tédrel-előttem és bocsánatért könyörög? . . . Láttam önt már máskor, más körülmények közt . . . de most . . . most így előttem? . . . Veron! nem az én bocsánatomra van önnek szüksége; a mit én ellenem tett, az egy ezredrészt sem teszi annak, mit egy más valaki ellen vétett. Attól kérjen ön bocsánatot!

— Igen . . . megteszem, — zokogja a szép asszony. Beismertem bűnömöt s jövő éle-

tem egyedüli célja az lesz, hogy kiengesztel-jem az embereket azon sok szenvedésért, ke-sértéséért, mit egyiknek vagy másinak okoz-tam! De hát önnek Dénés, önnek egyetlen engesztelő szava sincsen hozzám; vagy örökre kitérte lelkéből a rokonszenvet irántam s nem maradt meg egy szemernyi sem abból a gyöngéd érzelemből, a melylyel hajdan hozzám viseltem?

Dénés bácsi meg volt fogva s észrevét-lenül egy könyet morzsolst szét szemében.

— Hinni akarok önnek, Veron! Én is vétettem a társadalom szent törvényei s a be-csület ellen, de megbántam bűnömöt és igye-kezem azt erényes, tisztességes élet által hely-rehozni. Hiszem, hogy ön is letért arról a po-kolba, fertelembe vezető útról s úgy gondol-kozik, mint én! Keljen fel, Veron! a mit ellenem vétett, azért fogadjá bocsánatomat. Mi egyenlők vagyunk, megtért bűnösök miud a ketten.

Ha annak az asszonynak lett volna szive, odaborult volna annak a nemeslelkű ember-nek a keblére és azt mondta volna neki:

— Hibáztam, elakarlak ámitani most is; lelkemben csak boszuvágy s nemtelen érzés lakozik, de e pillanattól fogva igazán jó le-szek. Szeretni fogom azt, a kit te szeretsz, követni foglak oda, a hova te mégysz!

De Veronnak nem volt szive és igazi ko-médiánéhoz hasonló ügyességgel rebegé:

— Köszönöm! A mit ön most velem tett, nem fogom elfeledni soha!

— Ne is feledje Veron, mert szörnyű lenne, ha önben másodsor is csalódnám. . . De nem! erre meg gondolni sem akarok; ön csakugyan az, a kinek mutatja magát.

Szegény együgyű ember, hogy eltudja hinni annak az asszonynak minden szavát! Vagy talán ujjalag megrezdült szívében valami érzelem, a régi már-már elalvó szerelem egy szikrája a szép daemon iránt? . . . Meg-lehet!

Elváltak, de ezen estétől fogva Dénés bácsi gyakran elmaradozott a háztól, a mi

azelőtt nem volt szokása. Belának azonban nem szót az egész dologról semmit.

A szép özvegy pedig úgy elutudta rejteni magát a világ előtt, hogy még abban az ide-geen kár városkában sem tudott róla senki. Oly elzárkózott életet élt, annyira ügyesen játszá hónapokon át szerepét, hogy az együgyű Dénés bácsi mitsem sejtett abból a pokoli ter-vekből, melyek Veron lelkében forrtak.

Dénés bácsi szívében lassanként meg-mozdult a régi szerelem s oly vonzalmat kez-dett érezni a szép özvegy iránt, mint hajdan.

Hiába! nemes ember volt, habár egykor vétkezett is, és a kinek egyszer odaadá szí-vét, nem vette vissza attól.

Hátha visszalehetne még várásolni a régi szép napokat; hátha Veron is tudná meg-öt úgy szeretni, mint hajdan? ! Mily boldog-ság lenne az, ha őt feleségül bírhatná!

De Béla, mit mondana ehhez Béla?! Ő neki legyen hitvese az, ki gyámfiá boldogsá-gát, becsületét tiporta el! — Soha! Csak ma-radj te magánosságban Dénés — sugja valami fülebe, — jobb lesz neked az; így szerethe-d Belát, eleget teszesz kötelességednek s a szép özvegy iránt is megtarthatod vonzal-madat!

Jó, de legalább tesz valamit Veronért, ne mondja senki, hogy ő nem nyagylekű; hogy nem tud szeretni igazán. Ugyis lidércznye-másként nehezdednek reá azon átkos iratok, melyek Veron bűnösségét bizonyítják; vissza-adja neki!

— Veron, — szólt egykor érzelemtől reztető

Belföld. Szolnokon nagy örömradiadalmat keltett a képviselőház határozatainak híre. Ágyulások adtak tudtul a városnak, hogy meg van szavazva a törvényszék, s este ki volt világítva az egész város. — A világosi vál. kerületben a kormánypart Tagányi István ügyvédet léptette fel képviselőjelöltül. — Az országgyűlési szabadelnvi párt érkeztelenén ugy általánoságban, mint részleteiben elfogadta az irói és művészi jogról szóló javaslatot —

Külföld. — Berlinből írják: A Szechenyi Imre grófnál tegnap rendezett táncvizgalmon Vilmos császár Szechenyi gr. nejét vezette a lakomához. Vilmos császár csak éjfél utáni 1 órákor távozott a táncvizgalomról. A császár a kir. hercegek osztrák-magyar ezredeik egyenruháját viselték, osztrák magyar rendjellegel díszítve. — Gordon tábornoknak tegnap reggelre kellett Khartamba érkeznie, s a mely nagy volt előbb az aggodalom a tábornok élete miatt, oly kevéssé kételkedik most már valaki abban, hogy csakugyan el is érte főradságos utja célját. Baring főkonul, mint Kairóhól jelentik. Khartumból táviratot kapott, mely szerint Gordon tábornok kiáltvánva a máhdi Kordován szultánjánál ismeri el Szuakim környékéről újabban csak annyit jelentenek, hogy a főkelők tüzelést kezdtek a szunkimi erődítések ellen, de csakhamar visszavonulnak.

Helyi hírek.

Egyetemes tanügyi gyűlés vette ma kezdetét városunkban, a melyen Révész Bábalint püspök és Váallyi János főgondnok urak előnköltek. A tárgyalás a lelkesítő képségek módoszatairól folyt, hogy tőlök mint iskolai felügyelőktől, mint kell követelni. A gyűlés jelen volt Szeremley Sámuel esperes, Tóth Sámuel főjegyző, Jókai István igazg. tanár, Elek Lajos tanár, a debreczeni Ref. egyházközség elnöke és Mihály és László Alajos urak.

Sembery István orsz. gy. képviselő városunkban időzvé, tegnap érintkezésbe lépett Csáky Gergely gazd. tanácsos urral a csegei birtok Debreczen sz. kir. városa által való megvételének ügyében. Ismételjük, hogy valóban óhajtható lenne, miszerint a gyönyörű darab magyar földet legmagyarabb városunk vásárolhatná meg s a vétel után nem csupán maga gyarapodnék, de addigi birtokosa — kit nemes szive s a közhgyek terén való önzetlen buzgalma juttatott kiinos, de épen nem elháríthatlan viszonyok közé — ezáltal megmenekülne a potomáron való eladástól. Sajtnok ma már szelvény foglalkozik magánviszonyokkal — szükségesnek láttunk ilyen hangot is vegyíteni a Sembery-ügyek taglásába.

Nemes szivék. Ama szerencsétlen család számára tegnap az özvegy kezeink közt levő nyugtája szerint átadtunk 16 frt 40 krt s minden érkezett élelmiszert. — Delután érkezett adomány — mit nyugtáztunk — 2 frt; tegnapi lapunk zárta után adományoztak: Feischl Károly 2 frt. Hertka Pál 2 frt. Szikszay József 2 frt. Ma érkeztek: Sz. E. urnó 1 frt, Springer Örnagy 2 frt. Mindezen adományokat az özvegynek — a kért

reményét is! De a szép asszonyt ez a nemes-szivűség sem javítja meg, mert már tökéletesen el volt romolva.

Sokat tettem ezzel önért Veron, mert lemondtam arról, hogy valaha boszut álljak gyámfiám becsületéért. . . De lássa, olyan gyenge vagyok, annyira szeretem önt még most is, hogy magamat is büntetném, ha önt büntetni tudnám!

Tudtam, oh tudtam barátom, hogy ön nem felejtet el engem! Majd ha leszámoltam teljesen a multban elkövetett bűnökért, talán az én zajgó lelkem is találhat valami csendes nyugpontra, a mikor önvád nélkül viszonzhatom az ön nemes érzelmét.

Dénes, Dénes! miért nem láthatok be te most ez asszony lelkebe, hogy láthatnád ott a megromlott szívet; hogy ismerhetnéd meg azt, hogy álnokság e nő minden szava!

Csak egyet kérek öntől Veron! Ne húzdójk el annyira a világot, járjon az emberek közt, legalább tudni fogja, hogy mitől tartózkodik és mit kövessen.

De mikor ugy irtódom az emberektől! . . . Különbön ha ön akarja, engedelmessédekni fogok.

Köszönöm! Lássa ma épen jótékony czélú bál lesz; igen örülnek, ha eljönne oda. Azt hiszem, ott felfalja Bélyeieket is s épen a legjobb alkalom kínálkozik arra, hogy kiegészítse önt.

Jó, elmegyek. . . Igen! épen a legjobb alkalom kínálkozik, — susogja a daemon, azt gondolva utána: hogy lerántsam aláarcotokat és bemutatlak benneteket egész becsületességetekben!

A szép asszony lázasan kezdett keresgélni iratai közt; végre megtalálta, a mit akart. Gondtalanul odahelyezé a Czobor Dénes által átadott pár irat mellé s aztán sietve öltözködni kezdett. Már ekkor nem tudta, hogy mit tesz, mert lelke csak a boszuállás gondolatával volt eltelve. Az asztalára helyezett iratok közül az egyiket, a nélkül, hogy megnézné, keblébe rejtve, nemsokára távozott. (Folyt. köv.)

nyugtára — átadtuk s e szerint tegnap és ma az élelmiszereken kívül átadtunk készpénzben: 27 frt 40 krt. — Itt helyreigazitjuk, hogy nem Barcsi, de Bucsa y építész adott 1 frtot és Fazekas József helyett Fazekas János után közölve. A nyomda követte el kiigazitásunk után is e név- illetve betűhíbat. Mai lapunk zártaok érkezett újabb adományok: Id. Pusztai Lajosné urnóltól 2 frt, Simonfi Sámuel kir. tan. urtól 5 frt. A fentebbi összegben kívül az özvegyhez küldött Jónás z Lipót 7 frtot, egy valaki 1 frtot és Raicz ur 2 frtot. Felhívásunkra kapott e szerint az özvegy 39 frt 40 krt. — Delután dr. Vedródi Viktor ur küldött 1 frtot. — Mindezen nemesszívű adakozókat jutalmazza azon tudat, hogy adományaikkal egy jobb sorsra érdemes, szerencsétlen család inségét enyhítették. Fogadják köszönetünket azért, hogy jótékonyáguk lélekemelő munkájának közvetítésére lapunkat választották. — Újabb adományok is szivesen fogadtunk el.

Eljegyzés. Szabolcsmegye kiváló jeles híru alispánja Zoltán János közelebb váltott jegyet Bay Ferenc szabolcsmegyei föld-birtokos s jelenleg városunk egyik kiváló polgárának szép és kedves leányával Amália urhölgygyel. Fogadják szerencsekívánatunkat.

A közegészségügyi bizottság ma delután gyűlést tart azon ügyben, hogy mi történjen a sertéshizláló részvénytársaság ügyével — E társaság erősen mozog s ugy látszik nagyon életképes.

Anyai szörnyeteg. A mult éjjel a város tulajdonát képező tégláégető — körkemenczében az ott lakó emberek egyike neszt vett észre, mintha valami gyermek nyögdecsele, a neszt után haladva csakugyan egy rongyokba burkolt mintegy 8 hónapos egészséges szép leánygyermekre talált, — a kivevő anyának e vadállati ténye annyival elítélendőbb, mivel a gyermek igen ügyes, egészséges és szép, — az ártatlan csecsemő, addig is mig sorsa fellett intézkedés tételik a helybeli közkórházba küldetett ápolás végett, — a szivtelen anya megtalálására a vizsgálat a rendőrség részéről erősen folyik.

Három jó madár. Marszin József, Kovács Károly és Gulyás Sándor deveskei legények állottak ma a helybeli kir. törvényszék előtt, hol valóban megrázó látványt áruult fel ez ügyben. Nevezett legények mult évi szeptemberben a jóféle derecskei karczos hatása alatt mentek az utcán, midőn Sándor Gábor szintén derecskei lakos jött rájuk szemben s mint ittas ember szokta, kötélözöködött s azt mondta Marszinak, usse meg, ha katonna volt. Másik utcán ismét összeakadtak a nevezettek s a legényseregben benne levén a verekedő természet. olyan verekedéshez kezdtek, a mi ritkítja páriát a bünkrónikában. Gulyás Sándor egy nála levő bittal a szemébe szurt Sándor Gábornak, aztán háromszor végig vágott a fején. Most következett a másik tettes: Marszin József. Ez fokossal a lábát összevagdalta a szerencsétlennek, migmen a harmadik, Kovács Károly egy nagy bottal a gyomrát s fejét törte össze, annyira, hogy a szerencsétlennek már az agyveleje is folyt. Összesen: kilencz súlyos sértést ejtettek rájta, melyek közül egy halálos természetű. Sándor Gábor emiatt elvesztette fél szeme látóképességét, elfelejtett egyes szavakat s nagy nehezen tud szólni; meggöngnyedt s menni alig tud. A szerencsétlen azért ma megjelent a törvényszék előtt s igazán szánalmas benyomást tett az emberre. A kir. törvényszék elsőrendű vádlott Marszin Józsefet három évi, másodrendű vádlott Kovács Károlyt két évi, Gulyás Sándort hat havi börtönrre; 400 for, sérelem díj, az orvosi s eljárási költségek megtérítésére, valamint a rabtartási költségek megfizetésére ítélte. A három jó madár fellebbezett, de a kir. ügyész is az ötérhőkre.

Dobra került titok. Egy helybeli lakosnak szolgálója ura zsebéből egyizben 30, másizben 20 frtot kivett, — melyből azonban harmincz visszakerült. Ez volt a vád, melyért a leány ma a törvényszék elé került, s ott lopási tettét azzal indokolta, hogy hát — izé — neki jussa s volt ahhoz a pénzhez. . . Iy is azonban hat havi börtönr, mint a lopás legkisebb büntetése járt tettért.

A dohány. Nagyon szegény asszony K. D.-né Szoboszlón. Szeretett volna néhány krajczárt keresni kenyérrre s megvett Szoboszlón 20 kilogrammyi dohányt azon czéliből, hogy városunkban eladhassa néhány krajczár nyereségre. De itt rajta vesztett; a fináncz („dohány fináncz!”) elfogta és Szoboszlóra haza tolonczoltatták.

Ki a legény a csárdában? ezt akarta bebizonyítani Tóth Imre nevű szuhancz s elment Hüse Sára házához, ott a borozgató férfi-népség közt Hüse Sára fiahoz ugrott s a nála levő bottal ütöni akarta. Hüse Sára kérte, ne csináljon náluk kellemetlenséget, ugy sincs a verekedésre semmi oka. D Tóth Imre harcziat vére a kérsére sem lohadt le; botját felemelte, s ütöni akart. Hüse Sára fiát védelmezendő, fedezni akarta, s ekkor a lezuhanó bot bal-karcsontját eltörte. A hős legényt mai napon kilencz havi börtönrre ítélte a törvényszék.

Meghívó a debreczeni önkéntes tüzoltóegylet 1884. évi márczius hó 1-én szombaton a „Korona” szálloda termében tartandó zártkörű táncmulatságra. Belépti-díj személyenként 1 frt. Családjegy 3 frt. Jegyek csakis a meghívó előmutatása mellett válthatók. Kezdeté 8 órákor.

Nyilatkozat. Magyarazatául a „Debreczen” tegnapi számában a „Színügy” cz. ujdonság azon kérdésére: „De hát akkor miért cölözgát az „Értesítő” is Bólyny ur magatartásának okaira?” — — tartozom kijelentésével annak: miszerint Bólyny ur a fölem hallatára nemcsak üres bökökat mondott Krecsányinak, hanem — minden nem ügérétvétel nélkül — határozottan felhivta Krecsányit a pályázásra s kezet adva megígérte, miszerint ő (már t. i. Bólyny J. orsz. gy. képv. ur) meg fogja tudni mutatni azt: hogy a nagyváradi szinkör a jövő pályázat alkalmával senkinek ki nem adatik csakis Krecsányinak. S ugyanaz a Bólyny ur, midőn a Krecsányi szintársulata ugy számban mint jelentékeny erőben megizmosodott, különben is fényes ruha- és díszlettára jelentékenyen gyarapodott, egy évvel később hasábkora menő czikkékben elmondta társulatát mindenek, csak jónak nem, ruha és díszlettárát számbavehetőnek nem nyilvánította, sőt még azt is szemére vetette Krecsányinak, hogy kóbor színészből lett színigazgató stb.) Ezt a „pakfing” követhetetésességét nem tudta az én „czivis” logikám másnak be tudni: mint vagy a Bólyny ur gyenge emlékezőtehetségének, vagy annak, hogy a Bólyny ur kandidatusait: Hunyady Margitot Sztahmáry A. és Vadnay Vilmat (akik sző sincs róla, hogy a maguk szakmájukban páratlanok**) de hát a mi társulatunknál meg más szakmakörre vannak olyan tagok, akik az ottaniakkal egy napon nem is említhetők) épen a pályázat küszöbén**) akik jó nevének tulajdonítható, hogy Bólyny ur célt ért korteskedéseivel, — nem sikerült Krecsányinak, — társulatához szerződöttetni. — Nem sikerült, mert pl Hunyady M. asszony — állítólag — miért, miért nem? egyáltalában nem kívánkozik Debreczenbe, a Vadnai V. k. asszony szerződésére megtett lépések pedig mint tudom, sikertelenek maradtak. A felvetett kérdésre ezt kívántam megjegyezni. Tóth László az „Értesítő” szerkesztője.

Ki jön a mi bálunkba? A debreczeni függetlenségi kör szombati báljára már belépti jegyek kaphatók 1 frtjával — a meghívó előmutatása mellett — Mayer Ferenc és Otkoeci Vég h János kereskedésében, valamint a függetlenségi kör helyisében, mire az érdeklődők figyelmét előre is felhívjuk.

Fővárosias. A hatvan-utca sarkán szól a nagy dob, csattog a réztányér, tiz krajczárt látható a történelmi muzeumnak nevezett egy pár viaszból gyurt figura, meg néhány kép A Miklós-utca sarkán óriás bámulható ugyanamny pénzért (ma ugyan nem látható), mig Vilmos Lajosnál Perge János büvészkedik tányérozásra Ugyan kimondja, hogy nem szorakozhatik a közönség a színházon kívül is? Egész fővárosias állapot.

A színházról. Rip van Winkle című nagy híru új operettből ma kezdődtek meg a próbák. — Pálffy Lina k. a Kolozsvárra, Peterdy, Fenyéry Mór Szabadkára szerződtek. E. Kovács Gyula a kolozsvári színház tagja márcz. 14-én kezdi meg szinpadunkon a vendég szereplését. A szinpadra ezentul csakis a játszó személyzetnek, a rendezőségnek és a tüzoltóság kirendelt egyéneinek szabad belépni. A bármi czéliből ott megjelenő más egyének kiutasittatnak.

Helyreigazitjuk megkeresésre tegnapi számunk „Revanche” című ujdonságából azt, hogy az illető tiszteletbeli fő-ügysznek volna kinevezve; nem az lett, csak tiszteletbeli ügysz; miután főügysz nincs semmiféle több Színay Gyula rendes tiszti-főügyszéül.

Megfajtés. Lapunk hetfői számában közölt szövejtényvt helyesen megfajtvé küldték be szerkesztőségünkhez: M—i I r m a, K i s s Erzsike, Marcelline Tóth Imre, Kerekes Róza, Nyiri Ernő. Vedródi Ottília.

Hazánk s a külföld.

László Imre országgyűlési képviselő temetése f. hó 14-dikén ment végre Szakácsiban, nagy részvét mellett. Az országos függetlenségi párt nevében Madarász József, Duka Ferenc és Bólyny József képviselők tettek koszort a ravatara. A halottasháznál az egyházi szertartás után az orsz. függetlenségi párt nevében Duka Ferenc képviselő mondott gyászbeszédet, melyben kegyeletesen emlékezett meg az elhunyt érdemeiről. A temetőben Szongoth Jakab volt képviselő a tasnádi kerület függetlenségi pártja nevében vett bucsut az elhunytól. Béke poraira!

A csendörök. A temesmegyei Nagy-Zorlenczról írják, hogy valami zavargások alkalmával több embert sebesítettek meg, közülök ketten súlyos sebet kaptak. A csendörök előbb fegyvertulossákkal ütötték a nép közé és mikor látták helyzetük tarthatatlanságát, lőttek és aztán a menekülő szolgabíró kocsját körülvéve hagyták oda a községet.

Halálozások Nagyváradon. Fülöp János nagyváradi közegyi iskola-tanító e veteránja héfőn virradóra jobblétre szenderült. — Néhai terpesti Markovits Emauel, köztiszteletben állott előkelő polgárnak, a megének egyik legtekintélyesebb nagybirtokosának temetése hetfőn délelőtt feltizkor óriási részvét mellett ment végre, rendkívüli nagy díszszel és pompával.

A városi ruhátár jó állapotban van? Szerk. Ez nagy szó! Szerk. Miskor már említhető? Szerk.

Az öt darab „papiros”. Egy kecskemeti takarékpénztári szolga a takarékpénztári épület lépcsőzetén 5 darab ezrest ejtett el. Egy szegény paraszt ember megtalálta és föl vitte a takarékpénztárba mind az öt darab „papiros”, mint a hogy a bankjegyeket nevezte.

Muzsák.

Vegyes hírek. — Jókainé Laborfalvy Róza asszony már Kassára érkezett. Erkezett az indóházban és környékén ezerekre menő előkelő közönség várta. — Az iparos körben a kilenczedik felolvasást Thalyi Kálmán orsz. gyűlési képviselő tartja f. hó 21-én csütörtökön este fél 8 órákor „Budavára visszafoglalásáról 1686-ban.” — A Nemzeti színháznál Szacsavay Imre ur a kolozsvári nemzeti színház tagja hetfőn kezdé meg szerződéses czéliből vendéjátékait s a sajtó általában jól fogadta.

Törvényszék.

Érdekes zsarolási pör tárgyalása kezdődött meg a bécsi esküdtszék előtt. A pörben Better Amália és fia Zsigmond, leánya Anna, valamint négy más egyén egész regényes módon üzte a legbrutálisabb zsarolást. A két főszereplő Better Zsigmond és nővére Anna volt. Egy bécsi orvostól, kiről megtudták, hogy 1879-ben valami katonasorozási ügyben közbenjárásért 50 ftot kapott, négy év alatt nem kevesebbet mint tizenkét ezer frtot zsaroltak ki, folyton zánok fenyegetve a szerencsétlen orvost, ki ritka becsületes ember s az említett sorozási ügyben sem az 50 frtért, hanem inkább jószívűségből járt közbe, hogy följelentik a hatóságoknak. De még szemérmelenebb dolgot műveltek dr. Rhousopoulos Athanáz athéni egyetemi tanárral. Ez 1882-ben Bécsben volt s a színházban megismerkedett Better Annával, ki az első pillanattól kezdve felismerte a 61 éves öreg tanárban, a ki nős és 9 gyermek atyja — az alkalmas áldozatot. Azonnal 100 frankot kért (őle s más vásárlásait fizettette ki vele s azután arra kérte, vigye el magával Párisba, hova az öreg tanár utazott. A tanár vonakodott s azt mondta, hogy előbb Berlinbe megy fához. Bécsben el is vált tőle a leány. De alig hogy a tanár Párisba érkezett, két órával megölte után már bekopogtatott szobájába Better Anna. Nem bírt több szabadulni, hasztalan mutatott neki ajtót. A leány azzal fenyegetőzött, hogy mindent megír a tanárnak Athénbe, mire a tanár kifizette adósságait s visszakisérte Bécsbe. Itt annivra boszantotta a dolog, hogy nyolcz napig fekvőbeteg volt. Végre ezer frankot adott a leánynak s elutazott Trieszbe. A leány utána utazott s itt ismét 200 frtot csikart ki tőle. De a zsarolás tovább folyt. Alig érkezett a tanár haza Athénbe, egymás után jöttek Annától a fenyegető levelek. A tanár végre bevallotta nevének a dolgot s újabb öt ezer frankot küldött Annának, ezzel akarta öt végképp kielégíteni. De akkor új fordulat állt be. Athénbe érkezett Better Zsigmond, mint nővére becsületének bosszulója, s husz ezer frankot követelt. De ekkor a tanár, nem felve több feleségétől, nem adott többet 450 franknál uti költéséül Beternek, ki haza is ment. Ugyanez időben a család Bécsben több más apró zsarolási eseten kívül Auer Lipót nevű kereskedőtől kilencz ezer frtot csalt ki. Ma a vádlóvel felolvasása után a vádlottakat hallgatták ki. Better Zsigmond, a fővádlott, beismerő vallomást tett. A tárgyalás hat napig fog tartani.

Különös kegyelmi kérvényt adott be Spanga Mária, Spanga Pál neje. Ebben a kérvényben Spanga megkegyelmezteséért eszedik első sorban, de nyomban hozzátesszi, hogy a mennyiben ezt a kérését nem teljesítenék, adják neki Spanga ingószágait.

Közgazdaság.

Tudósítás. 1884 ik év febr. hó -19én megtartott hetivásárról: 1 mtm. Buza 9.00—8.50,—8.00, 1 mtm-kétszeres 7.60—7.50—7.40, 1 mtm. rozs 7.30—7.20—7.10 1 mtm. árpa 7.30—7.20—7.10, 1 mtm. zab 7.20—7.10—7.00, 1 mtm. tengeri 6.50—6.40—6.30, 1 mtm. köles 7.20—7.10—7.00, száak burgonya 1.70, 100 kőli szalonna 48.00—46.00—45.00. 100 kőli háj 50.00—48.50—47.00.

Felolós szerkesztő: GASPAR IMRE. Kiadó KUTASI IMRE.

A Téglás-kert

negyedik járásában 4300 □ öl luczernás föld, dinye vetés alá bérbe kiadandó. Értekezhetni föléle

SEBES GYÖRGYGYEL,

Péterfia-utczán, 831. sz. a.

MATTONI-FÉLE GISSHÜBLER legújabb órvényes SAVANYU-KÜT legjobb asztali- és üdítő ital, kitünő hatásának bizonyult köhögésnél, gégehajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál. Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

Statistika!

Azon betegségek melyeknél a malátakészítmények, Hoff János-féle rendszer, használtattak a következők: köhögés, lépcső-csusz, tüdőorvadás, altesti bántalmak, elerőtlenedés, ideg-láz, vérszegénység, emésztési bántalmak — A használtabb készítmények, maláta-kivonat egészségi sör, maláta-csokoládé, koncentrált maláta-kivonat, maláta-mellczukorkák. Valamennyi a Hoff János találmánya és rendszere szerint.

Szenvedőknek becses figyelmébe.

Ezren kik már veszte voltak, ezen gyógyhatásos szernek köszönik életüket s örvendenek annak.

Nyilvános köszönőirat.

Egyáltalában a hirdetésekben igen kevés bizalommal lévő, nagyon csekély reményűvel kezdtem el az ön malátakészítményeinek a használatát. De képzelje el azon örömet, mely családomban uralkodék, midőn az ön Hoff János féle koncentrált malátakivonatának használata után már hónapok óta elvesztett egészségemet teljesen ismét visszanyertem, mellem oly egészséges a milyen ezelőtt még sohasem volt, a köhögés, mely folyton gyötrött, elmúlt s ma már hála istennek egészséges vagyok! Hálás köszönetemet érte!

Babocsa, febr. 22.

Steiner Dávid.

HOFF JÁNOS legtöbb fejedelmek udv. szállítja cs. kir. arany koronás érdemrezt, porosz és német rendek lovagjának, Bécs. Graben Bräunerstrasse 8.

Nyilvános köszönőirat.

Tek. ur! Ön kitűnő maláta-kivonati-egészségi söre igen gyógyhatásos. Tíz havi nehéz betegségem óta pontosan használom, visszanyertem erőmet. Mellékelve küldök 14 frt 60 kr. további 28 palack maláta-kivonati sört.

Szeben, április 1882.

Tangl Vilma.

Magas elismerések a Hoff János féle maláta kivonatok, császárok, királyok és hercegek által.

I. Vilmos német császár: „az ön pompás maláta kivonata.“ Ferencz József osztrák császár „örömmel tüntetem önt ki.“ A szász király: „a királyné arjának igen jót tesz. A dán király: „gyógyhatást tapasztalta.“ A meklenburg-sverini nagyherceg, „elismerésemet.“

Hivatalos gyógyjelentés.

Csász. kir. szab. központi bizottság, stb. Flensburg. A Hoff János-féle malátakivonati egészségi sör egészen kitűnő erősítő szernek bizonyult.

Witte őrnagy, a porosz kóroda képviselője.

Árak: Malátakivonat egészségi sör 13 pal. 7 frt 26 kr. 28 pal. 15 frt 60 kr. 58 pal. 30 frt 1/2 kilo maláta csokoládé I. 2 frt 40 kr. 1/4 kilo 1 frt 30 kr. II. 1/2 kilo 1 frt 60 kr. 1/4 kilo 90 kr. II. 1/2 kilo 1 frt. 1/4 kilo 60 kr. Maláta csukorkák 1 zacskó 60 kr. 30 és 15 kr. Malátakivonat 1 üveg 1 frt 12, kisebb 70 kr. — Gyermek támpalata-liszt 1 frt. Egy maláta fürdő 90 és 50 kr. 2 frton alól semmisen szállított. Az első valódi Hoff János féle nyákdoldó maláta melczukorkák kék papírban vannak. Vevésnél csak ilyen-kérendők.

Raktárak Debreczenben. Csanak József, Rickl J. Z. Geréby Fulop, továbbá Nyiregyháza. Koránvi Imre gyógyszer. Nagy-Várud: Janky Antal. Nagy-Károly: Ujházy István. Kanfmann Jakab. N-Bánya: Ifj. Orosz István. Szatmár: Jákó Mihály. Zilah: özv. Weisz Sámuelné. Hajdu-Böszörmény: Lengyel László, valamint minden rendszeres gyógyszertárban.

1536 szám.
IV.

Építési árlejtési hirdetés.

A debreczeni magyar királyi dohánybevaltó hivatalnál folyó évi július hó végéig egy új dohányraktár építendő.

A költségvetésileg megállapított összegek következők:

Kőműves és kézi napszám munkáért	7.195 frt 99 kr
Kőfaragó munkáért	1.379 " 04 "
Ács	7.664 " 79 "
Asztalos	275 " 20 "
Lakatos és kovácsolt vasneműekért	868 " 57 "
Öntött vasoszlopokért	2.717 " 83 "
Bádogos munkáért	226 " 80 "
Úveges	168 " 87 "
Mázoló	124 " 30 "
Függelék	182 " 98 "

Összesen: 20.804 frt 37 kr.

Az építés biztosítása czéljából a debreczeni magyar kir. dohánybevaltó felügyelőségénél folyó évi márczius hó 12-én versenytárgyalás fog tartatni, melyhez az előirt kellékekkel ellátott írásbeli zárt ajánlatok az említett nap déli 12 órájáig a nevezett magyar kir. dohánybevaltó felügyelőségénél elfogadhatók.

Az ajánlati és szerződési feltételek, valamint az építési leírás, árelemzés, tervek és költségvetés a megállapított hivatalos órákban az említett magyar kir. dohánybevaltó felügyelőségénél betekinthezők.

Budapest. 1884. évi február hó 12-én.

A magyar-királyi dohány jövedéki központi igazgatóságtól.
(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Az első bécsi vállalat,
Gőzfestészet és vegyi-tisztítás sajtoló és festő intézet,
selyem, gyapju, félgyapju szövetek butorszövetek s más egyéb efélékben,
ur, női és gyermek ruhák
(egészen vagy szétbontott állapotban)
FÜGÖNYÖK KÖTÖTT és HORGOLT TÁRGYAK stb.
befizetésére, vagy a megnevezett és hasonló bármint munkák gyors és pontos teljesítésére ajánlja magát a vidékiek figyelmébe. Berment-s küldemény kéréretek.
Leo Emil Bécs. I. Gonsagagasse 23. sz.

KITÜNTETÉS
SZEGERD
érdeméremmel
1876.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KITÜNTETÉS
SZÉKES-
FEHÉRVÁR
ezüstérem 1879.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA
DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KÁROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére; elvállal:

tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;
dizsműveket arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

ROVATOZOTT IVEKET;

diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számítatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő **DEBRECZEN** cz. hirlapban a legolcsóbban számítva közzé teszek.

KITÜNTETÉS
LONDON

KUTASI IMRE
könyv- és könyomda-tulajdonos.

DISZOKLEVÉL
1871-ben.

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KÁROLY ház.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre . . . . . 10 frt — kr.
Fél évre . . . . . 5 " — "
Negyed évre . . . . . 3 " — "
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden kiadmány főpíacz. Veszprém-ház földesúri, a szerkesztőségbe barmintva küldendő.
Előfizethető helyben
TELEGDI K. LAJOS és UJ-
OSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatali útján.

Mégis horvát

(y) Szörnyű jó jámbor horvátaink, az anyaország — te csakhogy makranczosk hallgattassa.

Még nem régen sárba meggalázott mi aztán nekik állott bántók, kérték, követ általuk szemérmetlenül a mit aztán szépen zóságos magyar kor ségétől.

De ez a kimelő tapló volt az ő fülő etől iszonyuan.

Ha az engesztelbi ki nem látszanék az isten, nevéteségnek ké a mit a horvát atyafivettek magyarfaló dühö.

Nevezetesen a zá iparkamara a horvát rázta, hogy Horvátors venni a budapesti ipu azt akkor, midőn nem kiállításól nagy bü

Távolról sem a a kedves horvátok au veletlenek, hogy azt s mikép az ő részvételök gos kiállításban nem hanem az övék. Az terén a világ egy műv jük irányadó pontul a dését. Csak a horvát hogy ebből a szempont a magyaron, midőn a ségéről van szó.

Ámde skkor nem horvát testvér népe, ban a magyar ország frt előleget kunc kormányzasi czélokra, ből zsebre is raktak. vártai megérdemlett ha fagyos télen lenni a az ibolya mosolygó vi

S ugyan nézzünk A magyar iparosok ér kal alárendeltebb vis az osztrakkal szembe állanak Magyarország osztrákra is, a horvát nek jutott eszébe eb ne vegyünk részt abb mely az osztrák fővárc kinek. Ily gyermekies, ges daczczal szégyenle ber előállani, mert n fajnak, ha erőszakosan lenni, erkölcsi kötele oda hatni, hogy gazd művészeti termékei mi meg és elismertessene nemzet vagyonosodása

Ugyde a horvát önmaguk iránt való b kezni akkor, midőn a magyar ellen daczczolni

Megértettük. És ni az az idő, a midőn is fordíthatjuk. Legyen felfogásnak, akárhogy hon magunk közt, egy akkor a sikon, midőn egy tehetetlen faj ell kedését kell megtoroln

Különben ez a jelenség a magyar kor nak most és jövőben szolgálhat. Megtanul a horvát faj minden magyar elleni gyűlölet litikai szereplés visz ellenük szítja a tüzet még az ipar s kereske